

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar. Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór den Woensdag avond aan 't Redactiecomité van De Tram, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van DE TRAM
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord. Aankondigingen en reclamen worden aanvaard tot Vrijdag 's avonds.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascit. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens hetgeval.

De beschaving en de Kerk.

Wonderbare zaak ! Hetgeen eertijds voor het catholicisme tot roem en lof strekte, is vandaag een voorwerp van beschuldiging geworden. Eertijds zeide men : De beschaving is het werk der Kerk; daarom verdient de Kerk de dochter des Hemels, de goede moeder der volkeren genoemd te worden. Vandaag zegt men : De Kerk wil van geen voortgang weten; zij is dus van haren hemelschen oorsprong afgeweken; het is nog slechts eene stiefmoeder voor de volkeren.

Ziedaar het ontzaglijkste wapen, dat de goddeloosheid in den strijd tegen de Kerk gebruikt, de aanstootingssteen tegen welke de kleinmoedige geesten schipbreuk lijden. Om tot hun doelwit, tot de overwinning te komen, hebben de vijanden van het catholicisme een gedacht bewimpeld en verborgen; zij hebben een geschiedkundig feit onder den domper gezet.

Wij zullen beginnen met het gedacht te herstellen dat zij verdraaid hebben, om daarna het geschiedkundig feit te onderzoeken dat de wereld niet schijnt te kennen in hare lage beschuldigingen tegen de Kerk.

De wereld stelt hare beschaving in de plaats van de beschaving die het werk der Kerk is, en beschuldigt het catholicisme, niet meer bekwaam te zijn om te beschaven, terwijl zij zelve, de wereld, zou moeten beschuldigd worden, zich niet meer te laten beschaven.

Wat is de beschaving in de oogen der wereld? Het is al wat meehelpt tot het onderaardsche welzijn, inzesloten, voor de maatschappelijke volmaking in de grenspalen der natuur. Slechts natuurlijke wetenschap, uitsluitend voortbrengsel van de uitbreiding der rede aan haar zelve overgelaten, kunsten nuttig aan het leven, welke zonder paal, zonder nood de noodwendigheden vernieuwden en middels uitvinden om dezelve te voldoen; uiterlijke schijn van zeden welke tegenstrijdig zijn, in hare geheime werking met de eeuwige wetten van het rechtvaardige en het eerlijke; vermaken, voldoening der driften, gemak, rijkdommen, uitbreiding van nijverheid, grootscheit van politieke instellingen, nationale macht; ziedaar, volgens de wereld, het toppunt, het ideaal van de menselijke volmaaktheid. Maar daar die weldaden zich niet kunnen uitbreiden noch zich vernieuwen op eene onbepaalde wijze bij de bijzondere, verschaft de wereld er het bezit van aan de menigte, aan de massa, in één woord, aan de maatschappij. In andere woorden, de wereld beschouwt den mensch als eene vergankelijke zaak, en stort daarom slechts die voordeelen in den schoot der samenleving, in de handen van eenige harer bijzondere lievelingen.

Uit dit oogpunt beschouwd, is de mensch niet meer het einde, maar slechts een middel jegens de samenleving. Eens van de maatschappij afgescheurd, vervalt hij zedelijkwijze in den niet, omdat de maatschappij het middenpunt is, waar henen alles streeft, het laatste principieel in de maat van het goed en van het kwaad. Vandaar is er maar eene schrede meer tot het heidensch patriotisme, tot de aanbidding van den Staat, tot de verdrukking van den werkman, van het volk, dat goed is voor de opbrengst, maar dat door de wereld veroordeeld blijft om van de voortbrengsels nooit te genieten, omdat deszelfs overgroot getal te veel zou verslinden. Dus, sla vernij en armoede voor het volk ! weelde en vrijheid voor de rijken !

Ziedaar de beschaving van de wereld, de natuurlijke goederen en bovenal die de zinnen streelen; niets anders dan de bekrompen kring van het aardse leven.

H. D.

Wat de katholieke voor de werklieden deden.

Ter gelegenheid van Nieuwjaar is het zoo wat de gewoonte, rekeningen te maken. Wij raden al onze lezers aan, hunne rekeningen dadelijk te maken en dan ook dadelijk te betalen degene welke zij ontvangen : Goede rekeningen maken goede vrienden, en die zijne schuld betaalt verkrijgt zich. Overigens, eens Nieuwjaar, behoort het geld dat gij aan anderen moet, niet meer toe, en hetzelfde langer achter-

houden is eene onrechtvaardigheid jegens uwen evennaaste, nog meer als deze een geringe man is, die soms met ongeduld naar de betaling wacht.

Doch wij willen hier eene andere rekening maken, de rekening van het twintigjarig katholiek Beheer wien 's lands zaken toevertrouwd zijn, en wij meenen, dat nooit een Gouvernement schooner bilan had. De lijst der voordeelen aan het land gegund door de katholieken is lang, en het hol gepraat en de bedriegelijke beloften welke de rood-blauw-grüne uitkramen, vallen, bij deze opsomming, als een kaartenspel ineen.

Wat deden de katholieken voor de werkende klasse?

De katholieken hebben aan de werklieden het stemrecht geschonken; — het betalen der dagloonen in gelden, in plaats van koopwaren, opgelegd; — aan de soldaten 30 fr. per maand verzekerd; — de dwingelandij welke zekere Armenbesturen op de arme menschen uitoefenden, doen eindigen; — de huwelijken vergemakkelijkt; — de openbare dronkenschap betengeld; — verboden de loonen af te slaan of er beslag op te leggen.

Zij hebben de onkosten voor het aankopen van klein landgoed 580 000 fr. afgeslagen; — Werk- en Nijverheidsraden ingesteld; — de kinderen beschermd; — de voorwaarde lijke vrijstelling en veroordeeling ingevoerd; — den overtolligen arbeid van vrouwen en kinderen belet; — de Werkretersraden verbeterd; — de kosteloze rechtspleging uitgebreid; — de bijwinsten der vrederechters en griffiers afgeschikt; — de werkmanswoningen met toelagen, gunsten, k witschelding van belastingen, met geldleeningen begunstigd; — den openbaren bijstand heringericht; — de vervalsching der eetwaren gestraft; — miljoenen besteed aan de kas ten voordeele der slachtoffers van werkongevallen; — eene Verzekeringskas ingesteld; — de Maatschappijen van Onderlingen Bijstand met gunsten en ruime hulp aangewakkerd; — het Arbeidsbeheer ingericht; — het Ministerie van den Arbeid gesticht; — de pensioenen maandelijks doen betalen; — het werkcontract geregeld; — de arbeiders tegen de dwingelandij beschermd; — den hoogen Arbeidsraad gesticht om arbeidswetten en reglementen op te stellen; — de onbekwamen, minderjarigen en kinderen beschermd.

De katholieken hebben de Vakverenigingen ingericht en met gunsten overladen; — de belastingen op de suiker en op de koffie afgeschikt. Zij verhoorden de kleine jaarweden en pensioenen, legden den aannemers der Staatswerken de verzekering hunner werklieden tegen ongevallen op.

Zij verdubbelden het getal scholen en verdubbelden het getal leerlingen (oh die dompes!!!) Zij hebben de openbare gezondheid begunstigd, maatregelen genomen om de besmettelijke ziekten voor te komen; — het getal bewaarscholen vervijftubdel, alsook dat der scholen voor volwassenen; — het handwerk in de scholen doen aanleeren; — zij hebben de Vlaamsche taal op denzelfden voet gesteld als het Fransch.

Verder hebben zij den geheelen gezondheidsdienst heringericht en verbeterd; — de vervalsching der eetbare waren betengeld en hunne fabricatie aan een streng toezicht onderworpen; — laboratoriums gemaakt voor het onderzoek van de zuiverheid der etelijke waren; — in al de gemeenten des lands en aan de grenzen den keurdiens van het vleesch ingesteld; — groote gezondheidswerken uitgevoerd.

De Maatschappijen van Onderlingen Bijstand bevoorreed, hunne subsidiën verdubbeld; — maatregelen voorgeschreven om de werkluiden gezond te maken en de arbeidsgevallen voor te komen; — het arbeids-toezicht heringericht, alsook den dienst van bewaking der gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke gestichten; — de fabricatie van loodwit en andere loodbevattende stoffen gezonder gemaakt; — de koepoktinenting der werkluiden gebruikt voor de behandeling der voden voorgeschreven; — de fabricatie der fosfoorstekjes gezonder gemaakt en zekere werken in de ongezonde gestichten verbeterd of verboden; — het Arbeidsbureau ingesteld; — het Arbeidsblad gesticht; — arbeidscorrespondenten aangesteld; — onderzoeken gedaan in het binnenland en in den vreemde over het Zondagwerken, en de instellingen door nijveraars gesticht ten voordeele hunner werkluiden; — de nijverheids- en beroepsopstelling gedaan.

De verzekering tegen de onbekwaamheid van werken en tegen den ouden dag, alsook de werkmanspensioenen voorbereid; — het werkcontract geregeld, de Nijverheids en Werkretersraden heringericht, alsook het toezicht der gevaarlijke en ongezonde gestichten; — werkluiden als arbeidstoezichters aangesteld; — de werkhuisreglementen ingevoerd; — de

mijnwerkluiden beschermd, en 40 werkluiden belast met het toezicht der mijnen; — het Beroepsopstelling uitgebreid.

De spoorwegtarieven van de exprestreinen voor de werkluiden verminderd; — de geabonneerde werkluiden op al de treinen toegelaten; — nieuwe treinen voor hun doen rijden; — miljoenen besteed voor de veiligheid van de werkluiden der ijzeren wegen; — de Zondagrust ingevoerd; — de loonen opgeslagen; — de daghuren der oude werkluiden, die tot lastig werk onbekwaam zijn, behouden; — de Zondagrust aan de postbedienden bezorgd; — de werkluiden verminderd; — aan de kranke en versleene werkluiden rumen onderstand gegeven; — de achterstallige loonafrekkingen betaald; — de bevorderingen verhaast; — de zieke werkluiden doen trekken gelijk deze die in dienst gewond zijn; — den duur van den soldatendienst doen meertellen als dienst in het bestuur voor bevorderingen in opslag; — subsidiën verleend aan de Pensioenkas; — het bareelwachtersloon opgeslagen; — de rusttijden verlengd; — slaap- en waschplaatsen voor de werkluiden gebouwd.

Aan de soldaten verloven met soldij verleend; — de soldij verhoogd; — de gezondheid der soldaten met badinrichtingen en krankengestichten verzekerd; — het soldatenbrood verbeterd en aan de troepen meer vleesch te eten gegeven; — den ransel der soldaten verlicht, enz., enz.

Eindelijk en vooral eene wet gemaakt welke aan de werkluiden de Zondagrust verleent, en eene wet welke eene billijke schadevergoeding verzekert aan hen of aan hunne familie, bij ongeval of ongeluk, welke hun tijdelijk of voor altijd belet te werken.

Werkluiden, somt op 't is niet alles, maar toch alreeds eene schoone rekening ten voordeele van het katholiek Bestuur. Vergelijkt al deze verbeteringen met de ijdele en holle beloften hunner tegenstrevers, en als het uur der kiezingen zal slaan, beslist volgens dat de erkerenis u zal ingeven.

De bloedwet.

Binnen eenige dagen gaat overal de loting voor den soldatendienst beginnen, dat waagspel voor menschenvleesch. Ware er spraak van loting te houden voor geld of goet, het zou niet mogen zijn; en in onze XXe eeuw verlot het Gouvernement zijne teere jongelingschap, de bloem der bevolking ! Zulks geschiedt tegen wil en dank der ouders, niettegenstaande den afschrik der verbeurde jongelingen en ondanks de hartseurendste omstandigheden.

Wij zijn tegen dien staat van zaken : 1° omdat het land te veel geld verteert voor zijn leger; 2° omdat onze veiligheid en rust zooveel volk niet noodig heeft; 3° omdat het soldatenleven, wat men ook zegge, eene gevaarlijke school is voor de jeugd; 4° bijzonderlijk, omdat de arme menschen, de werkluiden al den last moeten dragen van eene zoo schandelijke als zedeloze inrichting. Bij de meeste onzer tegenstrevers is de militiewet allerbest; zij vinden er soms een middel in om de menschen te dwingen en stemmers te winnen.

Frankrijk en zijn invloed.

Een Antwerpse correspondent deelt eenige beschouwingen mede, welke voorzeker niet van overdrijving vrij te pleiten zijn, doch welke niettemin eene groote dosis waarheid bevatten.

Als tegenhanger der redeneering van hen, die de gansche wereld door eenen Franschen bril zien, laten wij de beschouwingen van onzen vriend volgen, welke bewijzen, dat de mening, als zou Frankrijk aan de spits der beschafte en naar vooruitgang strevende natien staan, nog niet algemeen gedeeld wordt.

Ziehier hoe hij Frankrijk beoordeelt : Onze Belgische dagbladschrijvers, Vlamingen en Walen, kunnen geen andere vreemde taal dan Fransch en zijn op zijn Fransch ingelicht. Zoo ver zijn zij achteruit dat zij zich waarlijk inbeelden dat Frankrijk in de wereld nog voor iets telt.

In Frankrijk wint de landbouw 20 mud tarwe per hectare, waarop zijne geburen 35 mud winnen, en kent geen toe-oogsten. De koophandel is minder dan die van België, de scheepvaart minder dan die van Denemark. De nijverheid werkt duurder dan eene andere. De wetenschap pikkel Duitschlands en Englands wetenschap pikkelij na. Kunst en letteren zijn louter vuilheid.

De tijd is lang voorbij, dat Frankrijk de taal was der diplomatie. In wetenschappen, wereldhandel en scheepvaart telt Frankrijk

niet. Als gesproken taal is Vlaamsch of Neer-Duitsch ruim twee maal gewichtiger dan het Fransch; de helft der Franschen kennen geen Fransch, de helft der Duitschen spreken Neer-Duitsch.

In 1789 was de bevolking van Frankrijk alleen even talrijk als de bevolking van Pruisen en Oostenrijk samen; in 1903 is zij nog een derde.

En in Frankrijk is alles in achteruitgang en verval, terwijl overal elders alles groeit en bloeit.

Al de Belgen, Walen 'lijk Vlamingen, zijn Germanen. Plicht, eer en belang schrijven ons voor, onzen rug naar Frankrijk te keeren om onze Duitsche en Engelsche broeders te volgen.

SNUFFELAAR.

De brieftschrijver gelieve enkel dit op te merken : de Vlamingen achten het noodig Fransch te kennen en er zich waar 't past van te bedienen, niet om daardoor eene voorliefde voor Frankrijk te kennen te geven, maar omdat het Fransch de taal is van hunne landgenooten, de Waalsche Belgen. Geen Vlaming verlangt zich aan die noodzakelijkheid te onttrekken. Wij vragen niet de overheersching onzer taal over die der Walen, maar de gelijkheid en, naar recht en reden : In Vlaanderen Vlaamsch !

Lichtstralen.

M. Goblet d'Alviella — een soort van grootmeester der vrijmetselarij, heeft het plan opgemaakt van hetgeen de liberalen zullen te doen hebben als zij ooit — wat God verhoede — weer het bewind in handen krijgen.

Indien de katholieken hunnen plicht begrijpen, — zegt de XXe Siècle, — zullen zij dat plan op 100,000 exemplaren laten drukken en onder het volk verspreiden, om aan allen te doen zien wat die mannen in hun schild voeren.

Wij hopen dat de wensch van het Brusselsch blad vervuld worde, en in afwachting haasten wij ons aan onze lezers te zeggen, dat het liberaal programma à la Goblet d'Alviella niets te benijden heeft aan hetgeen wij thans in Frankrijk zien uitvoeren door Combes en consorten, de blinde werkluiden der vrijmetselarij.

De geestelijkheid en de kloosterorden buiten de wet stellen en van alle vrijheid berooven; de kloosters plunderen, de uitoefening van den godsdienst onmogelijk en het onderwijs goddeloos maken, eene haterlijke vervolging inrichten tegen al wie den naam van katholiek draagt, en dat alles in naam der vrijheid, ziedaar alles wat onze tegenstrevers zouden uitvoeren, indien zij de Staatsmacht in handen hadden !

Al de liberale bladen juichen dat programma toe. De *Indépendance* verheugt er zich zelfs over, dat gemeld programma uitgaat van eenen zoogezegd gematigden liberaal, hetgeen haar de overtuiging geeft, dat de radicalen en de socialisten — evenals in Frankrijk — er zich zouden bij aansluiten.

Daaruit blijkt eens te meer, dat de katholieken, strijdende om hunne partij aan het bewind te houden, niets anders doen dan hunne gewetens- en godsdienstvrijheid verdedigen en tevens de kampioenen zijn der ware burgerlijke vrijheid, welke groot gevaar zou loopen, indien ooit de voreenigde krachten van liberalen en socialisten over hen moesten zegeprelen.

Wij twijfelen er niet aan, dat het genoeg zal zijn dat programma overal te doen kennen om het kiezerskorps voor goed afkeerig te maken van de vrijheidswurgers, die slechts het bewind betrachten om aan hunne haterlijke vervolgingszucht den vrijen teugel te vieren en die, voor het overige, over geen enkelen maatregel 't accoord zijn die voor doel zou hebben de ware belangen en het welzijn van het land te bevorderen.

LANDBOUW.

II. Voedingsleer der huisdieren.

GRANEN EN ZADEN.

Granen en zaden zijn in het algemeen rijk aan eiwit, klein van omvang, en worden maar gebruikt om het rantsoen op zijne geschikte verhouding te brengen.

Rogge geeft vast en goed vleesch, is nog al moeilijk verteerbaar en veroorzaakt somwijlen buikrampen. Voor melkkoeken is het niet al te sterk aan te prijzen.

Tarwe is een gezond en kloek voedsel, bijzonder geschikt voor de jonge biggen, want het geeft deze eene klare en gladd

huid; doch in het algemeen overtreft de handelswaarde verre hare voedingswaarde.

Haver is het krachtigste en meest geschikte voeder voor paarden; voor melkdiere wordt het eveneens aangeprezen, want het verhoogt en verbetert de hoeveelheid en de hoedanigheid der melk.

Garst is een gezond voeder, en bijzonder tot aanvetten geschikt. Het vleesch er van is zacht, doch niet vast. Zonder toevoeging van koeken is het voor melkdiere niet al te zeer geschikt. De paarden zweeten er nog al gauw van, doch hunne huid krijgt er door een schoon uitzicht, blinkend en zacht.

Maïs is bijzonder aanvetend, maar geeft week vleesch en olieachtig spek. — Het wordt meest gebruikt tot vetmesting der varkens met afval der melkerij.

De peulvruchten, erwten, boonen, enz., zijn rijk aan eiwit, zeer geschikt tot het vetmesten, maar verteren nog al moeilijk.

Brood door zijne lichte vertering is zeer aan te bevelen voor zwakke en zieke dieren. Door zijne gisting geschiedt er eene ontbinding, een deel eiwit en koolhydraten, en verliest bijgevolg van zijne voedingswaarde. Brood wekt de uitgeputte paarden weer spoedig op.

WORTELS EN KNOLLEN.

Deze worden gewoonlijk rauw, soms gekookt aan de dieren toegediend. Aangezien zij arm en nog al waterhoudend zijn, worden zij gewoonlijk met krachtvoerders gemengd vooraleer tot de voeding bestemd te zijn.

Rapen zijn meer voedzaam dan beet en aardappelen; zij vermeerderen de melkopbrengst, doch verminderen door hunnen slechten smaak hare waarde en hoedanigheid.

Beeten geeft men bij voorkeur aan jong vee en aan veesteen, voor melkdiere zijn zij niet te zeer aan te prijzen. Aardappelen geeft men meestal gekookt aan de zwijnen; met toevoeging van afgeroemde melk en garst zijn zij zeer geschikt voor het vetten. Rauw zijn zij nog al afdriftend, en hebben een nadeeligen invloed op de melk en de boter.

De wortels en pestenaken bevatten veel water en weinig eiwitachtige stoffen, zij bevorderen de melkscheiding en verteren gemakkelijk.

KOEKEN.

De koeken zijn de afval der oliefabrieken, de olie wordt uit de zaden getrokken, en deze dienen dan om als voederkoek gebreid te worden. Zij dienen bijzonder tot de vorming van vleesch, vet en melk, maar geenszins om arbeid of sterkte voort te brengen. De koeken moeten droog toegediend worden, ofwel brengen zij eenen gansch verkeerden uitslag in de opbrengst van het diere.

Aardnootkoek is zeer geschikt voor mest- en melkdiere, 't is de beste koek tot nu toe gekend. De beste zijn de witte of witrijze, de andere kunnen als veracht of vervalscht voorkomen.

Katoenkoek is een krachtig en sterk voedsel, zeer aan te prijzen voor vet- en melkbeesten, geeft rijke melk, harde maar kleurooze boter. Men geeft 2 tot 2,5 kgr. daags, meer is gevaarlijk ter oorzake van het vergif « choline » dat hij bevat. (M. Moxwell).

Kokoskoek verhoogt de melkopbrengst, en geeft goede en vaste boter.

De lijnzaadkoek wordt bijzonder gebruikt voor het opvoeden en vetten van kalveren. Hij vermeerdert tevens ook de melkopbrengst, doch geeft zachte boter. Om reden van zijn te grooten prijs wordt hij weinig aan groote diere gevoerd.

Depalmkoeken worden zeer gaarne door de diere genomen, de melk stijgt in vetgehalte, en geeft vaste, schoone en allerbeste boter.

Verder hebben wij nog : sasaamkoeken, kempkoeken, raapkoeken, enz., die alle als zeer gunstige voeders gekend staan; men zal de voorkeur geven aan de beste en goedkoopste, na den handelsprijs met de voederswaarde vergeleken te hebben. (Wordt voortgezet).

WIJSGERIGE KAZEL.

In den tijd van het oud geloof, toen de paraplu, de blink en de fosphoorstokjes nog niet bestonden, kreeg een Limbursche brouwer, misschien wel een Hasselaar, een zonderling en vastenavondgedacht in zijne gulhartige hersenen.

Onze brouwerij, sprak hij tot zijne wel-

gestapelde en trekmuutdragende weder-
heft, onze brouwerij levert het beste bier
van Europa; de Brusselsche faro is er maar
schotelwater tegen. Weet ge wat we doen
zullen? Wij gaan den Koning een aamken
van ons Maarsch gebrouwen ten geschenke
opzenden; hij kan er het geheel Hof mede
beschenken, en als hij hier dan eens jagen
komt, dan gaat hij stukken zien; dan
brengt hij 't geheel Hof naar onze herberg.

Ik weet niet, vloog zij hem aan den
hals, hoe zij er aan komt! gij hebt meer
verstand in uwen kleinen vinger dan onze
burgemeester in heel zijn lijf!

En zoo gezegd zoo gedaan... De grootste
ton der brouwerij werd zorgelijk den bodem
ingeslagen, uitgeschrobt en in de
volle lucht voorbereid. Toen zij, naar be-
hooren gevuld, in gezonde gisting was
overgegaan, werd zij aan den burgemeester
toevertrouwd; deze moest ze officieel
van hand tot hand ten hove den Koning
doen geworden.

Bier voor den Koning! dacht de burge-
meester, dat moet iets lekkers zijn! Daar
ga ik eenen vingerhoed van proeven! zulke
kleinigheid kan geene zaak maken. En
toen de bom uit was, trok hij er eenen
goeden liter van af en pruiscchte na gedron-
ken te hebben: Lekker! Zijne Majesteit
zal er zich in vergasten! Beter dan wijn!

De ton werd de stad uitgezonden.
Maar toen zij aan de poort op eene kar
stond, lazen de tolbeambten: Bier voor
den Koning! Dat is praat voor den vaak!
Wij moeten eens zien wat er wezenlijk in
is. Zij sloegen de bom af en proefden:
Inderdaad, 't is bier, en dat nog eerste
seef! En zij proefden nog eens, dat het
hün in de krollen kwam, en sloegen de
bom weer terug op: Passe-début!

Onderwege dacht de voerman: Hoe mag
dat bier voor den Koning wel smaken?
De raiten van het Gouvernement, die aan
de stadspoorten de menschen plagen met
hunnen tol, hebben er wel aan geproefd;
mijn keelgat is zoo vaderlandsch als het
hünne: dat ik er ook eens aan sipe? En hij
brak zijnen pijpensteel van den kop af,
stak hem door de bom, en zoog eenen
duchtigen klats koninklijken drank binnen.
De maag van eenen voerman kan nog meer
verdragen dan de conscientie van eenen
advocaat.

's Avonds in de herberg, waar hij uit-
spande en vernachtte, zaten twee officie-
ren, twee kanonniers: — Voerman, waar
rijdt gij op af? — Ik rijd naar het Hof, ik
ga den Koning eene ton bier varen. —
Bier voor den Koning! watertanden zij en
liepen zij naar de kar. Zijt gij zot? begon-
nen deze, dat kan de Koning niet adrin-
ken; die ton is veel te groot voor hem;
het bier is zuur eer het half af is.

En de bom werd afgeslagen, en de ka-
nonniers aan 't lepelen voor vorst en va-
derland, dat hun de oogen een uur ver
buiten het hoofd lingen. De baas der herberg
kwam ook met zijnen liter bij: Toe! schenk
maar in! morgen zullen wij den overschot
op een kleiner stuk trekken.

De voerman trok 's anderendaags op
Brussel aan met slechts eene halve ton
seef. De boer hield aan den ingang van
het Hof plechtig en statig stil en zei aan
de schildwachter: Ik moet den Koning spre-
ken: ik heb eene ton bier voor hem.

Op dit laatste woord: Kom binnen,
pachter, kom het wachthuis in, wij zullen
den hofmeester gaan verwittigen. En ter-
wijl de biervoerder met een koppel schur-
ken over oorlog en krijgsmet bedweld
en gekuld aan het praten was, vielen de
anderen aan de ton en zopen ze bijna gansch
ledig.

De hofmeester kwam eindelijk bij: Uwe
ton is niet vol, gij kunt aan Zijne Majesteit
zoo niets aanbieden; weet ge wat? trekt
het bier op flesschen.

En de overschot werd op flesschen ge-
trokken. Maar, hernam de hofmeester, met
éene heeft de Koning zooveel als met zeven;
ik zal die zes maar uitlappen, en de
zevende zal ik u laten aan Zijne Majesteit
overhandigen. — Dat kan mij niet schelen,
zei de boer.

Maar toen in den herfst de Koning op
jacht de herberg van den brouwer binnen-
kwam, veroorloofde deze zich te vragen,
met de witte muis eerbiedig in de hand:
Hoe heeft Uwe Doorluchtige Majesteit
mijne ton bier bevonden?

— Eene ton bier?
— Ja wel, Majesteit.
— Eene ton? ik heb er maar eene en-
kele flesch van gehad.

De lange neus van den brouwer werd
zoo rood als een troephaan: Wat! Sire,
maar éene flesch!

— Ja, maar éene flesch! Doch, hernam
de Koning, ik begrijp dat; het is met eene
ton gelijk met de budgetten, en onder-
schrijvingen, en buurtwegen, en gasthuis-
toelagen, en premieën, enz., enz.

Als iets door zoovele handen moet gaan,
dan blijft er zooveel onderwege.

De brouwer stond als van den bliksem
geslagen.

Ik ben nog al blij, sloot de Koning,
dat ik eene flesch gehad heb, want door-
gaans word ik geheel blauw geblazen.
Alles tot meerder eer en glorie van Kon-
ing en Staat!

't Is maar om te zeggen: Wilt gij niet
belogen, bedrogen en bestolen worden,
zorgt dan, zooveel mogelijk, uwe affair-
kens zelf te doen en te drijven. A bon
entendeur salut en de kost. Een goed ver-
staander heeft maar een half woord van-
doen... H. D.

Priesterl. benoemingen.
De Eerw. Heer Dubois, coadjutor te
Pouleur, is pastoor benoemd dierparochie
ter vervanging van den Eerw. Heer de
Clercx die zijn ontslag neemt.

Stads- en Provincienieuws.

Wij hebben er moeten toe besluiten
de kwijtbrieven van De Tram in
het begin des jaars te laten aanbieden,
aangezien wij door ondervinding weten,
dat er altijd personen indelicaat of on-
kiesch genoeg zijn om zich ons blad tot in
April te laten zenden en dan hun abonne-
ment meenen op te zeggen met de quitantie
te weigeren! Degenen die de quitantie
zouden weigeren, welke wij eerstdaags
zullen laten aanbieden, worden vriendelijk
verzocht ten minste de nummers van ons
blad die zij sedert Nieuwjaar ontvangen
hebben alsmede de kosten der quitantie te
willen voldoen.

Groot Liefdadigheidsfeest

morgen Zondag, 17 Januari, gegeven door
de Tooneelmaatschappij Minerva, van
Hasselt, in de Academiezaal van ons
Seminarie, om halfvier na middag stipt.

PROGRAMMA.

- 1. Openingsstuk Cavalerie légère (SUPPÉ),
door de Harmonie der Gilde.
2. LAURENS COSTER, groot beroemd
geschiedkundig Drama in 3 bedrijven,
door N. DESTANBERG.
3. GEKNIPT, Blijspel in één bedrijf, door
D. SPEELMANS.

Het feest zal eindigen om halfacht.
Ingang langs de Plankstraat, alwaar
een uur intijds kaarten te bekomen zijn.

Katholieke Hoogeschool-uitbreiding.

Wij vernemen dat er ter stede, onder het
Voorzitterschap van den Heer Burgemees-
ter Cartuyvels, een Comité tot stand ge-
komen is, voor doel hebbende eene reeks
voordrachten in te stellen tot meerdere
uitbreiding der katholieke Hoogeschool.

Die voordrachten, door bevoegde spre-
kers over de aantrekkelijkste onderwerpen
gegeven, genieten overal den meesten bij-
val, en niet zonder reden, dewijl zij ten
zeerste, — en zulks is hun doel, — het
nuttige met het aangename paren.

Wij twijfelen er niet aan, of die nieuwe
instelling zal een gunstig onthaal genieten
in onze stad, waar de gelegenheden zoo
zeldzaam zijn, om de lange wintersche
Zondagavonden op vermakelijke wijze door
te brengen.

De eerste voordracht zal gegeven wor-
den op Zondag, 24 Januari, om 5 ure des
avonds, in de feestzaal van de Broeders der
Christelijke scholen, Koestraat.

Onderwerp: Le Romancier français
René Bazin, door M. FERNAND POISELECO,
letterkundige.

Brand. — Maandag avond, om halftien,
werd onze bevolking opgeschrikt door het
hevig luiden der noodklok, zoodat dadelijk
al de café's op de Markt ledig stonden,
terwijl de klanten naar het Stadhuis snelden
om zich gerust te stellen en te vernemen
waar er ergens brand uitgebarsten was.
Daar komt opeens onze stadgenoot, M. G.
D. te paard ventre à terre uit de Kloppen-
straat gereden om de pompiers te verwit-
tigen dat de woningen van de broeders H.
en X. Ghysens, te Bevingen, in vuur en
vlam stonden.

Gelukkig kwamen de gendarmen Pillen
en Meeuwis daar bij geval intijds aan, om
H. Ghysens en diens gezin te wekken, daar
zij gevaar liepen van op hunne legersteden
door de vlammen verroast te worden.

De toegesnelde geburen en andere in-
woners van Bevingen gelukten er in het
grootste gedeelte der huismebels te red-
den, voor de aankomst der pompiers. Deze
kwamen in allerijl ter plaats met hun
blusmateriaal kwart na 10 ure. Maar er
viel aan geen blussen meer te denken.

Bij de geburen Xaverius Ghysens en Jan
Benats had men al de meubelen op de straat
gebracht.

De stallen en de schuur der hoeve van
Hubert Ghysens zijn ten groode vernield;
de muren der woning zijn blijven staan.

De aanpalende schuur van X. Ghysens
is insgelijks totaal afgebrand.

Twee paarden, zeven hoornbeesten, tien
loopers, en road de 70 hennen, toebehoor-
ende aan Hubert Ghysens, bleven in de
vlammen. 't Was een akelig schouwspel,
eene ramp, in den vollen zin des woords.
Labaurgelukkig, oogst, als tarwe, haver,
rogge, alles werd vernield.

Alles was verzekerd.
Oorzaak onbekend. Maar men vermoedt
geene kwaadwilligheid.

Onze Burgerwacht.

Verkiezingen van 10 Januari 1904.
Compagnie. — Eerste ban.
Onderluitenant, M. C. Petit.
Sergeant, M. L. Philippin.
Korporaals, MM. J. Vandewal.
Jos. Jansens.
R. Schoofs.
Ern. Goffin.
Ant. Stas.

Tweede ban.
Onderluitenant, M. J. Daenen.
Sergeant, M. Guill. De Bruyn.
Korporaals, MM. Alb. Mignon.
Ferd. Moers.

Maatschappij CICINDRA.
Maandag, 15 Februari, Verloren Maan-
dag, om half drie, groote Calvacade.
Het geld zal verzameld worden ten voor-
deele van de arme teringlijders.

Tombola. — De laatste nummers zul-
len de naaste week verkocht worden.
Op het begin der maand Februari zal de
trekking plaats hebben.

De tentoonstelling der voorwerpen zal
Zondag aanstaande geopend worden.
HET COMITEET.

De Burgerwacht in het kamp. — Uit
hoofde der weigende kiezingen in 1904,
die plaats zullen hebben den Zondag van
Sinksen, zullen de burgerwachten zich dit
jaar in het kamp niet in het schijfschieten
kunnen oefenen; maar de Minister van
Oorlog heeft hen de dagen voorbehouden
van 13, 14, 15 en 16 Augustus. Zij zullen
de dagen bijna over heel het kamp van
everloos kunnen beschikken, aangezien
alsdan daar niets anders zullen zijn dan
een bataillon jagers te voet en Hoog-
schoolcompagnies.

Miltieloting van 1904.

Lijst der lotelingen der stad Sint-Truiden.

- 1 Beckers, Charles. 71 Leenen, Guillaume.
2 Beckers, Henri. 72 Leenen, Joseph.
3 Beckers, Théodore. 73 Lenaerts, Alphonse.
4 Bergen, Hubert. 74 Leunen, Joseph.
5 Blavier, Emile. 75 Lindekens, Henri.
6 Boffin, Mathieu. 76 Lonneux, Henri.
7 Braibant, Jean. 77 Lonneux, Jos. (soldaat).
8 Breesch, Alphonse. 78 Maris, Joseph.
9 Broes, François. 79 Mathys, Hub. Joseph.
10 Brugmans, Théophile. 80 Mathys, Jos. Alphonse.
11 Claes, René. 81 Mathys, Léopold.
12 Colemonts, Hubert. 82 Mathys, Pierre-Jos.
13 Coninckx, Dieudonné. 83 Mievis, Gérard.
14 Coninckx, Julien. 84 Moniquez, Albert.
15 Coopmans, Augustin. 85 Nicolai, Alexandre.
16 Cox, Guillaume. 86 Nisen, I. ector.
17 Cox, Hubert. 87 Odeurs, Trudon.
18 Daniels, Elie. 88 Philippaerts, Charles.
19 Debruy, Jean. 89 Philippaerts, Hubert.
20 Deckers, Hubert. 90 Piette, Guillaume.
21 Degeneffe, Camille. 91 Pinte, François.
22 Degros, Pierre. 92 Pire, François.
23 Dehaes, Guillaume. 93 Polakwis, Joseph.
24 Dehaese, Henri. 94 Princen, Victor.
25 Dehairs, Louis. 95 Robyns, Charles.
26 Dehairs, Victor. 96 Roosbeek, Michel.
27 Demulder, Henri. 97 Roosen, Joseph.
28 Denvoz, Isidore. 98 Sacré, Julien.
29 Derwa, Joseph. 99 Schepers, Alphonse.
30 Dewel, Victor. 100 Schurmanns, François.
31 Dewil, Joseph. 101 Sells, Théophile.
32 Dirix, Alphonse. 102 S'heeren, Joseph.
33 Dirix, Joseph. 103 Smets, Arthur.
34 Driesen, Joseph. 104 Spiritus, Antoine.
35 Drouard, Alfred. 105 Stas, Victor.
36 Duchateau, Trudon. 106 Strauven, Alb. Julien.
37 Engelbosch, Fr.-G.-Jos. 107 Strauven, Louis-Gaill.
38 Engelbosch, Jean. 108 Struys, Augustin.
39 Entbrouck, Henri. 109 Styneen, Joseph.
40 Eraerts, Paul. 110 Theyskens, Joseph.
41 Everaerts, Philibert. 111 Thommis, Joseph.
42 Filijns, Jean. 112 Thommis, Léon.
43 Francken, Jacques. 113 Vaes, Jean.
44 Franco, Ferdinand. 114 Van Autenboer, Victor.
45 Geerts, Joseph. 115 Vanbeckbergen, Ant.
46 Gilen, Ferdinand. 116 Vanbrabant, Henri.
47 Gregoir, Jean. 117 Vanbrabant, Hubert.
48 Groffy, Auguste. 118 Vanbrabant, Léon.-Ed.
49 Gysens, Hubert. 119 Vandenberghe, Charles.
50 Heeren, Lambert. 120 Vanden Rhye, Félix.
51 Hendrickx, Jules. 121 Vandergeten, Guill.
52 Herbots, Hubert-Jos. 122 Vandergeten, Léopold.
53 Herbots, Jos.-Hubert. 123 Vanderkerken, Jos.
54 Herman, Charles. 124 Vandesteegen, Emile.
55 Houtbrechts, Jean. 125 Vangeel, Charles.
56 Huygens, Joseph. 126 Vanheer, Joseph.
57 Jacques, Frédéric. 127 Vanleuew, Théop. (s.)
58 Jacquet, Antoine. 128 Van Lierde, Louis.
59 Jadoul, Paul. 129 Vanmansille, Ant.
60 Jenar, François. 130 Vanneroem, Joseph.
61 Joachims, Hubert. 131 Vanoirbeek, Henri.
62 Jonckheere, Herman. 132 Vanurten, Joseph.
63 Jossa, Joseph. 133 Vansimpson, Joseph.
64 Journé, Jean. 134 Vanslype, Paul.
65 Journé, Lambert. 135 Vansynghevoen, A.
66 Kempeneers, Victor. 136 Vanwelckenhuysen, M.
67 Knaepen, Alexandre. 137 Verhelst, Adolphe.
68 Lambrechts, Henri. 138 Francken, Henri.
69 Lamens, Théophile. 139 Wauters, Edouard.
70 Leclere, François. 140 Wynrocx, Joseph.

Wij deelen hieronder met genoeg een
hartelijken brief uit Engbergen mede,
welken wij verleden week, bij gebrek aan
plaats, hebben moeten verschuiven.

Tessenderloo, 4 Januari 1904.

Mijnheer de Uitgever van De Tram.
Hierin gesloten zend ik u 2 fr. 50 centimen
voor een jaar (1904) abonnement aan uw
geerd blad De Tram.

Ik ben ten uiterste voldaan. Heer Uitgever,
uw blad te lezen nog te meer sedert de nieuwe
korrespondent (ik bedoel dezen die zijne arti-
kels H. D. ondertekent).

Sedert deze artikels te lezen zijn, heb ik
's Zondags zoo veel volk, om dit te lezen en
hooren te lezen dat gij het waarlijk niet zoudt
kunnen geloovent.

Dat er drollige menschen op de wereld
zijn, dat wisten wij wel, maar zulke, die
wekelijks zoo aangename dingen te lezen
geven, dat wisten wij niet. — Ik ben ook
plazaant en heb zelfs een groote muustes,
maar zoude zulks toch niet kunnen beramen.
Ik kan wel kluchtliederen die heel betame-
lijk zijn, en kan het volk doen lachen dat zij
het drie dagen later nog gevoelen, maar zulke
aangename dingen geven dat kan ik niet.

Wij hebben met den nieuwwjaar, nadat wij
onze saus gehoord hadden, zijn Kerstlied
geleerd en gezongen, ja, wel met 15 stemmen
te gelijk; dat was een leven tot laat in den
nacht, en toch zoo eene schoone wijs die ik
er heb opgezet; ge zoudt het niet kunnen be-
grijpen hoe het van boeren lijk wij mogelijk
is, zoo wel te zingen.

Wij denken ook dat er vele lezers van De
Tram op die wijze wekelijks vermaakt wor-
den en eens duchtig lachen; dit is in mensers
niet verboden: wij dansen niet, wij moeten
toch ook al iets tot ons vermaak hebben.

Wij denken, Heer uitgever, dat gij dit schrij-
ven aan uwe lezers openbaar zult maken;
dan weten zij dat in onze parochie Engbergen
ook aardige venten wonen, die een zedelijk
vermaak niet verstooten, en ik teeken met
mijnen naam

L. AUSLOOS, Tuinaanlegger.

Allerlei tijdingen.
BRUSSEL, 12 Jan. — De « Berg » van
deze stad heeft in het afgelopen jaar
eene winst van 284,000 fr. verwezenlijkt.
Alle kosten van beheer en het bestuur
afgerekend, blijven er nog 20,000 fr. over.
— Veiligheid voor de werklieden. —
De Centrale Maatschappij der Bouwmees-

ters heeft eene dagorde gestemd, waar-
door de wensch wordt uitgedrukt, dat
voor de veiligheid der werklieden de be-
roepsbevoegdheid der bouwmeesters wor-
de onderworpen aan eenen « stagietijd » en
diploma en andere maatregels, die van
aard zijn het uitvoeren der bouwwerken
minder gevaarlijk te maken.

— Een drama. — Alida F., 43 jaar,
verbleef met hare twee kinderen, verlaten
door den 50jarige Jan L., die tot nu toe
met haar gewoond had, hongerlijdend in
een kamerken der Volderstraat, te Brussel.
Hare moeder, van wien zij nu en dan eenigen
onderstand kreeg, was onlangs gestorven,
en zij was der diepste armoede ten prooi.
Zij schreef eenen brief naar haren broeder,
meldende dat zij zich gij zelfmoorden,
en toen deze kwam toegesnel, vond hij
inderdaad het vertrek gesloten.

De politie deed de deur open, en, bin-
nentreddend, zag men op het bed drie lijken.
Alida lag tusschen hare twee kinderen,
en in 't midden der kamer stond een confor-
met uitgedoofde houtskolen.

Alvorens haar noodlottig voornemen
uit te voeren, had zij aan de bewoners
van het benedenhuis nog 5 fr. kuishuur
betaald.

— Fransche letterkunde. — Bij
koninklijk besluit van 30 December 1903,
is de 5jaarlijkse prijs voor Fransche
letterkunde, tijdvak 1898-1902, toegekend
aan M. E. Verhaeren, voor zijn werk:
Les Visages de la vie. (Moniteur).

— De Chicorei der Trappisten, van
de fabriek Vincart, van Sily, maakt zulke
goede koffie, dat de fijne kenners er geene
andere willen.

— Behoeftige soldaten. — Uit eene
mededeeling van den Minister van Oorlog
blijkt, dat de soldaten, die zich met verlof
te huis bevinden, en in behoeftige omstan-
digheden verkeeren, zij, indien zij zulks
verkiezen, onmiddellijk naar hun regiment
mogen terugkeeren.

— De aanstaande loting. — Ten
einde alle bedrog te voorkomen en alle
verdenking vanwege de militien, bij de
loting van dit jaar te vermijden, heeft
M. de Minister van binnenlandse Zaken
de arrondissements-commissarissen en
hunne gevolmachtigden uitgenoodigd, de
strengste voorzorgen te nemen om de goede
en ongeschonden bewaring der lotingsbus
te verzekeren, nadat de nummers en de
andere voorbereidende werkingen gedaan
zullen zijn.

Te dien einde wordt hun aanbevolen,
na gezegde werkingen, de bus zorgvuldig
te verzegelen en ze weg te sluiten op eene
plaats waarvan de bewaking verzekerd is
om ze eerst daaruit te nemen op het oog-
enblik van de openbare opening der eigen-
lijke lotingszitting.

M. de Trooz heeft insgelijks aan de
gouverneurs der provincien aanbevolen,
niet meer bij aanbevolen brief, aan de
achterblijvende lotelingen die, welke in den
vreemde verblijven, kennis te geven van
de besluiten die te hunnen opzichte ge-
nomen zijn. Zij zullen de kennisgeving
moeten doen langs diplomatischen weg, het-
geen grootere waarborgen oplevert.

— Eene waarschuwing. — Een kor-
poraal van de regimentschool, te Nijvel,
verliet zijn korps en deserterde, 250 fr.
meemend.

Te Bornival vertelde hij aan twee
maaiers dat hij gedeserteerd was, wijl
men hem de toelating om de begrafenissen
zijner moeder bij te wonen, geweigerd
had.

In de schuilhut der maaiers verwisselde
hij zijn uniform tegen burgerkleding,
liet zijne soldatenkleeren achter en gaf
hun elk wat drinkgeld.

Die twee arme drommels werden nu
voor de Rechtbank gedaagd, en elk tot
50 frank boet veroordeeld, omdat zij de
kleeren van eenen deserteur in bewaring
hadden ontvangen.

— IJongeluk. — Zondagmiddag zijn
op de Havel, tusschen Saerow en Mooloke,
Duitschland, vijf personen bij het schaat-
senrijden door het ijs gevallen. Eene dame,
de dochter van den uitgever Kirmse, en
twee heeren zijn verdronken. De beide
andere heeren, broeders van de dame,
werden gered.

— Nederlandsch en Fransch in het
leger. — De Minister van Oorlog kondigt,
in den Moniteur, de uitslagen af bekomen
in de Fransche en in de Nederlandsche
taal, bij de examens welke de aspiranten-
officieren af te leggen gehad hebben in
1903.

Er werden overal meer punten behaald
in 't Vlaamsch dan in het Fransch. Wil
dat nu zeggen, dat de aspiranten-officieren
van ons leger over het algemeen beter
Vlaamsch kennen dan Fransch?

Niemand zal dat geloovent en dat is ook
niet zoo. Het verschil ligt hieri, dat de
aspiranten in 't Fransch worden onderzocht
over de grondige kennis van die taal,
terwijl men zich, voor het Vlaamsch,
vergenoeft met te onderzoeken of de toe-
komstige officieren min of meer in staat
zijn te spreken met de Vlaamsche soldaten
die geen Fransch verstaan.

Bij dit laatste onderzoek gaat men zeer
breed te werk. Zoo vertelt men, dat een
aspirant, aan wien men verzocht de dagen
der week in 't Vlaamsch op te noemen,
zonder aarzelen begon: Lundac, Mardac,
Mercedac, Jeudac, Vendredac, Samedac.
Hij had den Zondag voor 't laatst gehouden,
omdat hij niet goed wist hoe dien onder
dac te brengen, doch de Jury liet hem aan
« Samedac » eindigen en verklaarde zich
zeer voldaan.

Geen wonder, dat de aspiranten-officieren
in 't Vlaamsch meer punten bekomen dan
in 't Fransch.

MARCHE, 14 Jan. — Wij hebben in
ons land een dorp waar, van 12 October
1902 tot 12 Januari 1904, noch ziekte noch
dood te hulp noodig had van dokter,
pastoor of grafmaker. Het heeft eene
oppervlakte van 3400 hectaren en telt
1400 inwoners. Dat dorp draagt den naam
van Bebo, ligt in het arrondissement
Marche, op twee uren afstand van Viel-
salm en bijna aan de Pruisische grens, in
de provincie Luxemburg. Wie verlangt
oud te worden zal weldoen, zich daar te
gaan vestigen.

— Een Engelsche landmeester. —
De landmeester Foley had eene geillus-
treerde postkaart gekocht en daarop het
portret gevonden eener jonge schoone
vrouw, met een schoone gebit.

Als reclame, deed hij dit portret op twee
manieren voortbrengen, eens zooals het
was en dan met gemis aan drie tanden,
die met eene zwarte vlek verborgen wer-
den. Daaronder deed de dentist drukken,
op de eene kaart: Tandeloze schoonheid;
op de andere: Herstelde schoonheid, als
om te zeggen, dat de jonge dame zich bij
den tandmeester tanden had doen insteken.

Het portret nu, op de brieftkaart, was
dit van miss Marie Studholme, die tegen
den tandmeester een proces inspande voor
eeroof.

De Rechtbank veroordeelde den Heer
Foley om aan de tooneelspeelster 5000 fr.
schadevergoeding te betalen.

— Grafschennis. — Uit Nowawes, bij
Potstam, wordt weer eene ergerlijke
kerkshofschennis gemeld. Daar zijn meer
dan steenen grafteekens en ijzeren kruisen
vernield en beschadigd, boomen van eer-
biedwaardigen ouderdom, op manshoogte,
doorgezaagd, ijzeren hekjes omvergerukt
en over den muur geslingerd. Twee arbeiders
zijn reeds als vermoedelijke daders
in hechtenis genomen, waarschijnlijk zijn
er echter nog andere medeplichtigen.

STAD ANTWERPEN.

Leening van 183,440,000 fr. van 1887.

100° TREKKING. — 9 JANUARI 1904.

58 series ieder van 25 stuks uitkeerbare
den 1 Juli 1904.

Table with 5 columns: Series number, Value 1, Value 2, Value 3, Value 4. Rows include 1130, 3021, 7640, 8112, 9612, 9726, 10002, 11272, 12377, 12456.

Ziehier de nummers welke met premieën
zijn uitgekomen:

Table with 4 columns: S. 23349 n. 20 fr. 25000, S. 21886 n. 20 fr. 150, 7640 n. 2 fr. 1000, 51712 n. 10 fr. 150, 23349 n. 16 fr. 500, 62300 n. 14 fr. 150, 11272 n. 13 fr. 250, 63441 n. 17 fr. 150, 16095 n. 8 fr. 250, 63458 n. 2 fr. 150, 8112 n. 16 fr. 150, 63458 n. 17 fr. 150, 8112 n. 17 fr. 150, 66641 n. 23 fr. 150, 9612 n. 6 fr. 150, 70721 n. 18 fr. 150, 10002 n. 23 fr. 150, 71304 n. 9 fr. 150, 11272 n. 1 fr. 150, 71838 n. 4 fr. 150, 12575 n. 15 fr. 150, 71912 n. 12 fr. 150, 13430 n. 10 fr. 150, 72256 n. 6 fr. 150, 19194 n. 18 fr. 150.

Al de andere nummers begrepen in de hoven-
staande series en op welke geene premieën
zijn te beurt gevallen zijn aflosbaar aan pari.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden.

Aangiften van den 9 tot 15 Januari 1904.

GEBOORTEN

Mannelijk: 10. — Vrouwelijk: 6.

HUWELIJKEN

Renard, Gustaaf, met S' Heeren, Maria.
Princen, Frans, met Vanrusselt, Maria.
Weustenberg, Antoon, met Cuyckx, Maria.

OVERLIJDENS

Follon, Maria, 81 jaar, ongehuwd.
Doeyen, Anna-Maria, 75 jaar, weduwe van
Mansouk, Calixtus.

Grossiels, Gertrudis, 85 jaar, ongehuwd.
de Lamberts-Cortensbach, Louisa, 83 jaar,
weduwe van de Modave, Waldor-Lod.-Jos.
Aussens, Pieter, 73 jaar, ongehuwd.
Kinderen onder de 7 jaar: 0.

MARKTPRIJZEN.

SINT-TRUIDEN, den 15 Januari.

Table with 2 columns: Item, Price. Rows include Tarwe, Koren, Haver, Garst, Aardappelen, Boter.

Op den markt van heden Zaterdag waren
te koop gesteld: Koeien, 107, Vaarzen, 65,
Ossen, 42.

Logenstraffing.

Do ondergeteekende geeft de stelligste,
logenstraffing aan 't valsch gerucht, door
kwatongen rondgespreid, als zou hij in het
huis eer Plankstraat, n° 8, zijnen handel
onder de naam van op welke andere wijze,
voortzetten. Hij neemt de gelegenheid te
baat om nogmaals zijne talrijke oud-
kanten te bedanken voor de genegen-
heid die zij hem gedurende zoo lange jaren
hebben getoond, en hen aan te zetten die
genegenheid te willen overbrengen op
zijn opvolger, die niets zal onbeproefd
laten om derzelve waardig te zijn.

EM. VRYDAGHS,
Beekstraat, 50, Sint-Truiden.

Iedereen zegt het! — Voor doodsbrieven,
en doodsbekendens, zoowel als voor alle
ander drukwerk, kan men nergens beter
gaan dan bij JOS. LEENEN, drukker-uitge-
ver, Hamelstraat

NEYS-INGENBLEEK,
13, Groot Zoutstraat, 13,
BIJZONDER HUIS
voor de droog zuivering (nettoyage à sec) en het in 't nieuwwassen van alle damen-, mans- en kinderledingsstukken, alsook van allerhande gordijnen, tapijten, handschoenen, enz.
Spoedige en nauwkeurig verzorgde bediening. Prijzen in vertrouwen.

CARBONYLE $\frac{S}{Z}$

24 jaren schitterende uitslag.
ZILVEREN MEDAILLE
Wereldtentoonstelling van Parijs in 1900.

CARBONYLE $\frac{S}{Z}$
Maakt het hout driemaal langer duurzaam, en geeft het eene schoone bruine tint of kleur.
Is bestand tegen bederf en insecten.
Is aanbevolen door de Landbouwsyndicaten.
Is het beste schilderpleister voor het timmerwerk van de fabrieken, voor afsluitingen, schuren, stallen, koetshuizen, paalwerken, enz.
Droogt de nattemuren.
Is bijzonder nuttig voor scheepslieden.
Vervangt zeer wel leer en olieverf.
Een kilo CARBONYLE doet zooveel als 10 kilo's teer.
Men vrage het Prospectus n° 78
Belgische Maatschappij van de Carbonyle,
Herve broeders & Goffart,
te TROOZ (België).
DEPOT bij **Felix Aerts,** Schilder, Zoutstraat, Sint-Truiden.

SINGER'S NAAIMACHIENEN
verwierven op de Wereldtentoonstelling van Parijs, 1900
DE N GROOTEN PRIJS
zijnde de hoogste onderscheiding.
Modellen met *Cylinder-Spoel, Ringspoel* en *Groote Bobijn.*
Hulphuizen en Dépôts in al de steden
HASSELT, Groot Markt, 9
47, Sint-Truiden, bij **ALBERT DIRIX,** Hamelstraat, 47

Spoedige en verzorgde reparatie der schoeisel
IN SINT-ANNA
Huis ELISE VAES, Ridderstraat, bij de Botermarkt
Het Magazijn is voortdurend voorzien van
6000 paar Occasieschoenen
van alle slag
als Mans-, Vrouwen- en Kinderbottinen, Schoenen voor Eerste-communicanten
Pantoffels, zware Werkmanschoenen, enz.
Alles, in leder van eerste kwaliteit, keurig en solied afgewerkt,
altijd aan halven prijs
Groote keus van **GALOCHES** (Engelsch merk)
aan 1 fr. goedkoop dan elders
De beste, goedkoopste en sterkste Schoenen
vindt men toch altijd nog
IN SINT-ANNA
Maar, men lette wel op: *vlak tegenover de Botermarkt,* om alle verdoling te vermijden, zonder iemand te benijden.
Alles in 't groot en in 't klein

GEZONDHEIDS POEDERS VAN HET ROOD KRUIS.
ONFEILBAAR MIDDEL
tegen de ziekten van Maag, Lever en Ingewanden.
Vergemaklijkt en regelt de Spijvertering en zuiveri de Maag en 't Lichaam van alles wat de gezondheid in gevaar kan stellen. Eenig middel om een lang ziekte-maag te versterken en te herstellen.

BIJZONDER VERZORGD
Een poeder onmiddellijk voor het eten

VERSTERKENDE
BLOEDZUIVERENDE
BLOEDSTREKENDE
BLOEDTOEGENDE
Bij de ziekten van Maag, Lever en Ingewanden, is het noodig een middel te nemen dat het bloed der vervoersorganen zuiver maakt.

VERSTERKENDE
HOEST-VERKOUDBREID
EN ZIEKTEN DER LUCHTPIJPER
Zakker middel om een verkoudheid te doen roepen en genezen en de longen van alle ontstekingen te vrijwaren.

VERZORGD
Een poeder onmiddellijk voor het eten

J. A. RIETJENS
Apotheker-Scheikundige
ST. TRUIDEN

GROOT MAGAZIJN
VAN
Noordseh Dennen en Inlandseh Hout
BOUWMATERIALEN
KOLEN EN GRUIS in 't groot en in 't klein.
Cesar Philips,
Luiksche poort (oude Beeldhouwerij Jansens),
Sint-Truiden.

Geene Eksteroogen meer!
Radicale genezing in 5 dagen bij middel van de
MÉLINITE
Jacquemart, Specialist, te Namen
Meer dan 40 medailles, palmen en diploma's hebben den bijval van den uitvinder bekroond.
Prijz van het fleschje, 1 fr.; per post, 1 fr. 25
DEPOT TE SINT-TRUIDEN
bij **M. D. DELHALLE,** apotheker, Brusthemstraat, 16

MAATSCHAPPIJ
DER
WERKMANSWONINGEN.
Deze Maatschappij leent aan hare leden geld, om huizen te bouwen, dat langzamerhand moet teruggegeven worden. De som kan tot 5000 frank gaan.
Om die som terug te geven, met assurantie op het leven, betaalt iemand, die 21 jaar is, per honderd: op 25 jaren, jaartijks 7.35; op 20 jaren, 8.28 fr.; op 15 jaren, 9.88; op 10 jaren, 13.18 fr.
De ouderdom doet die som een weinig verhoogen.
Zonder assurantie op het leven, wordt het geld teruggegeven langzamerhand (per annuïteiten) op 25 jaren, mits eene jaartijksche storting van 6.40 fr.; op 20 jaren, van 7.35 fr.; op 15 jaar, van 8.99 fr.; op 10 jaar, van 12.32 fr. per honderd. Die berekeningen zijn gemaakt aan 4% interest.
Op alle werkdagen kan men inlichtingen bekomen op het Bureau der Werkmanswoningen, Diesterse straat, n° 13, van 9 tot 12 ure 's morgens.

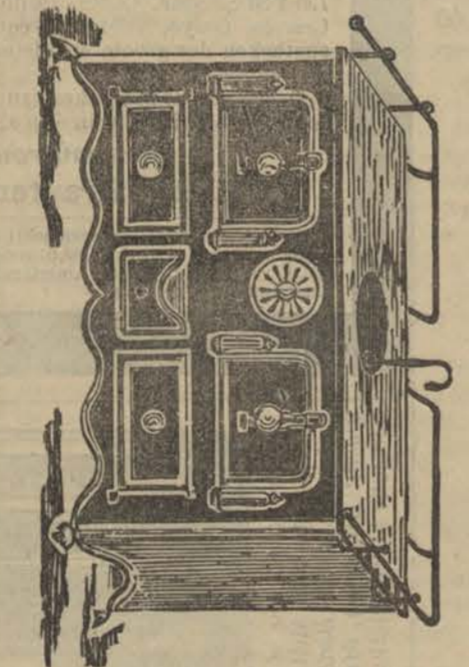
Handel in Steenkolen.
HUBERT PEETERS,
Brusthemstraat, 6, St-Truiden.

HORLOZ (Braconnier), 27 fr. de 1000 kil.
Type I, 26 " "
" II, 25 " "
" III, 24 " "
HORLOZ en TYPE I bijzonder aanbevolen. Vrachtvrij aan huis (in de stad) geleverd per minstens een vierde wagon. Weeggeld en in doen ten laste der koopers.
Prijzen van Anthracieten, Briquetten, enz., op aanvraag.
Verzoek 14 dagen intijds te bestellen.

VERVERIJ
De Zwarte **AREND.**

D. INGENBLEEK - GOFFIN
Brusthemstraat, 12.
VERVING in alle laatste modekleuren, op zijde, wol en katoen, van alle gemaakte en losgedane damen-, mans- en kinder-kleedingstukken, alsook van wolen dekens, tapijten, gordijnen, handschoenen, enz.
Bijzonder *zwart* voor *rouw.*
Nauwkeurig werk, spoedige bediening, aan prijzen buiten alle concurrentie.

Luiksche Sloten- en Stovenmakerij
J. BECKERS-PIRON
Brusthemstraat, 64, Sint-Truiden

Luiksche *Cuisinières* en alle andere van af 28 fr.
Cuisinières op bestelling met een of meer vuren om er in te bakken. Model, enz., altijd naar ieders goesting.
Schoone en groote keus *Luiker Stoven.* evenals alle andere modellen.
Alle soorten *Kachels.*
Stoofpotten. — *Koolbakken.*
Werktuigen voor landbouwers en hoveniers.
Keukengerief: geëmailleerd en ander. *Petrolvuren,* enz.
Alles aan de mins prijzen.
Goede en spoedige reparaties van al wat den stiel betreft.

IN DEN WERELDBOL
J. GERSTMANS
achter O.-L.-V. kerk, Sint-Truiden.
INLIJSTING
van platen, schilderijen, enz., enz.
Specialiteit van Prachtlijsten.
BOEKBINDERIJ. — PAPIERHANDEL.
VOLKSBIBLIOTHEEK.
Magazijn van Speelgoed.
HUIS VAN VERTROUWEN.

Kapitalen en Cautionnementen
aan allerhande beambten, eigenaars commercianten, enz.

I. TE BEKOMEN mits goeden onderpand alle kapitalen te beginnen van 2000 fr., terug te geven op 10, 15, 20, 25, 30 jaar per jaartijksche afkorting of annuïteiten als hierna, dus ongeveer interest 3%:

Duur der LEENING.	Jaartijksche BETALING voor eene leening v. 100 fr.	Duur der LEENING.	Jaartijksche BETALING voor eene leening v. 100 fr.
5 jaren.	fr. 23,22	13 jaren.	fr. 10,77
6 —	19,87	14 —	10,22
7 —	17,42	15 —	9,75
8 —	15,61	16 —	9,34
9 —	14,20	17 —	8,97
10 —	13,08	18 —	8,65
11 —	12,17	19 —	8,37
12 —	11,41	20 —	8,11

NB Mits betaling op hooger aangehaalden voet, geturende een bepaald getal jaren, zijn kapitalen en interesten totaal afgehoest.

Ook verkrijgbaar kleinere kapitalen aan vaste interesten.

Particulieren, kerkfabrieken, openbare gestichten kunnen geld storten mits obligatiën hun uit te reiken van 500, 1000, 5000 fr. interest opbrengende aan 3 1/2 % op de kas der Eigenaars van Brussel.
Het bedrag der in omloop zijnde obligatiën overtreft de 30 miljoen frank.

Beheerraad van de Kas der Eigenaars:
MM. Edm. NERINCK, advocaat, lid der Kamer van volksvertegenwoordigers, voorzitter;
ALF. BRAM, eigenaar;
BARON DE STEENHAULT DE WAREBEEK, senator
BARON DE MOREAU D'ANDROY, oud-Minister, bestuurder der Nationale Bank;
BURGGRAAF A. DES MARIÈRE, eigenaar.

Commissarissen:
Graf de TROUW, senator;
CHARLES TERBROUCK, advocaat;
ALFONS VAN HOOGHROCKE DE TERVAL, eigenaar
Graf de LA BARRE D'ERQUELINES, eigenaar
J. BOREL, advocaat;
Graf F. DE LIEDEKERKE DE PALHE,
Graf F. VISART DE BONCAME,
Secretaris DUMONCEAU, advocaat.

II. TE BEKOMEN zonder eenigen waarborg, voor alle bezittingen onder beheer van Staat, provincie, gemeente, kerkfabrieken, Artubijveren, enz., alle borgstellingen of cautionnementen en cautionnementen van officieren en gendarmen (uitgesloten).
III. Allerhande CONTRACTEN van levensverzekeringen en lijfrenten bij de machtigste en rijkste Maatschappijen der wereld.
IV. VERZEKERINGEN van patronen en werklieden tegen alle ongevallen of accidenten; verzekeringen van alle patronen, bankiers, enz., tegen de ongetrouwheid inner bedienenden.
V. VERZEKERING TEGEN BRAND: aan de voordeligste voorwaarden.
HOOFDAGENTEN worden overal gevraagd.
Algemeene Agentschappen te Borgloon, Limburg, THROPHIEL MONDUS, te Borgloon.

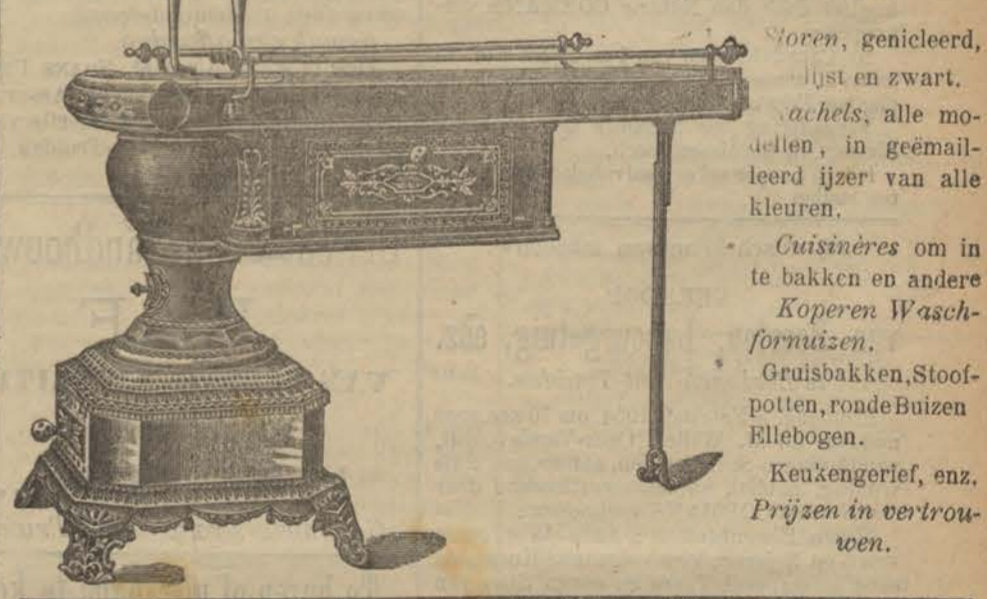
Proeft het beroemde
BIER DER TRAPPISTEN

Julien GOFFIN, ijzergieter
opvolger van de Heeren Eug. FADEUX & Th. DROUARD,
heeft de eer zijne talrijke kalanten te verwittigen, dat hij zijne woning en bureelen overgebracht heeft van de Statiestraat naar de Gazometerstraat (oud huis Velaers).
Bij deze gelegenheid beveelt hij zich bij de handelaars van St-Truiden en omstreken minzaam aan voor het wegen hunner koopwaren op zijne openbare **Bascule.**
Prijz, 40 centimen de kar.
Men gelieve het voort te zeggen

SPEELKAARTEN
GOEDE EN SCHOONE
van alle prijzen
bij den drukker-uitgever
Jos. LEENEN, Hamelstraat, 13.

HUIS VAN VERTROUWEN
GEBREVETEERDE EN GEDIPLOMEERDE
RIJTUIGMAKERIJ E. VANSLYPE,
21, Brusthemstraat, te Sint-Truiden, 21
Bij gelegenheid te koop
Soliede en sierlijke RIJTUIGEN van allen aard, zoo goed als nieuw en in den besten staat, zoals: landaus, calèches, groote en kleine breaks, omnibussen, dogcars op 2 en 4 wielen, coupés, clarences, wagonnetten, phaëton, coureurs met en zonder kap, vis-à-vis, Engelsche tilbury's, Antwerpsche karren.
Schriftelijke waarborg voor twee jaren.
Verandering en vernieuwing van rijtuigen in allen aard. Zorvuldige en spoedige dedening, aan matige prijzen.
Alle rijtuigen in reparatie komende, worden kosteloos afgehaald en teruggevoerd.
ALTOOS TE BEKOMEN allerlei soorten van nieuwe RIJTUIGEN, volgens de laatste modellen. Alles op het best verzorgd, afgewerkt en schriftelijk gewaarborgd, aan prijzen buiten alle mogelijke concurrentie.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS
LAMEEFT HAENEN-MALCORPS
VARKENSMARKT, kort bij de Paterskerk

Stoven, geniccleerd, lijst en zwart.
Kachels, alle modellen, in geëmailleerd ijzer van alle kleuren.
Cuisinières om in te bakken en andere *Koperen Waschformuizen.*
Gruisbakken, Stoofpotten, ronde Buizen Ellebogen.
Keukengerief, enz.
Prijzen in vertrouwen.

Agentschap te verlenen.
Een ieverig en eerlijk persoon kan wekelijks, zonder veel tijdverlies, tien, twintig en meer franks verdienen met levensverzekeringen aan te nemen en *Spaar- of Afslagzegels* te plaatsen.
Voordeelige en nieuwe combinatiën.
Schrijven: J. B. S., bureau van dit blad.

GEEN GRIJS HAAR MEER!
De Nieuwe London doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, behoudt het uitzien en neemt de polletjes van het hoofd weg.
Verrijkt op:
Verrijkt op:
Verrijkt op:
EENIGE DEPOT
bij **JOS. LEENEN,** Hamelstraat,
Drukkerij van De Tram.

MEER DAN 500 GETUIGSCHRIJFEN